

CSIKSZEREDA

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Ne jérnek mincen vasárnap.
E ültelést ánt: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Ngyelövre 2 kor.

Felétte szerkesztő:
Dr. SZÁNTÓ SAMU
igyevid.

Bytfe... 43 illőért közöltnek.
Egyes lap ára 20 illér.
Hirdetési díjak a legelőadóban számítottak.

Halottak napja.

Minden évben, amikor a természet dísző: leteszi, szeretett halottaink emlékművét üljük. Gyengéd, kiemeltes közzel elszedte az ősz a föld virágait, elmúlt a nyarak dala, s az elhult, száraz talvelok lehűllanak a fákról, eserjékről. Mindenütt a mulandóság fúvata, egy néma mementó mori kelt visszahaugot szívünkben. Ily benyomások alatt lépünk a szent helyre, hol szeretteink nyu goznak. A faközöld dombokon és a márványos sírholtok fölött gazdag virágdísz, amit a természet még meghagyott illatnak és színompínak, azt ajándékol visszük a drága hantokra. A reggeli köd látvola köző a felkelő nap szorja világos napsugarait, mintha glóriával akarná körülvenni a keszretekre és kövekbe vésett aranyvonalásokat, s virágok és napfény színdus képet fonnak a gyász kertjében. S ha magunk körül tekintünk, mélybánatos érzés fogja el lelkünket, itt pihennek százan és ezren, fivéreink és nővéreink,

kik éltek és szerettek, szenvedtek és küzdöttek és most megtalálták az örök nyugalmat. Emlékezőnk azokról, kik közel álltak hozzánk, visszaidézzük megjelenésüket, előtünk lebeg alakjuk; őh a kéz mely megszorította miünket, rég megmerevedett, az ajk, mely oly kedvesen eszegett, rég elhallgatott, s család a szem hűséges tekintete. Kiszállanak a sírból a drága és boldog emlékek és melegen odaszorulnak szívünkhez ha a hála a halottakkal szemben soká is késne, itt — a boldogultak sírhantjai fölött — hangosan beszél. Itt elmúl harag és boszuvágy, mert a halál kiengesztel mindent és a keserőséget szelid érzéssel helyettesíti. A halál tiszteletet követel, megszabadít a földi salaktól, átszellemült lényben mutatja a halottakat és jogsan, ki zavarhatná — láttára sírnak — az ő nyugalmaikat, ki emelhetne követ az elhunyt ellen? És ha vétkeztek nem akarjuk őket vádolni, emberek voltak és tévedtek s most az örökké való bírő előtt állanak. Csak ére nyek-

ről, jó esekedeteikről akarunk beszélni, s ha részükről igaztalanságot kellett tümnünk, ugy vezekelték érte halálukkal. Sohusem áhítatosabb a Mutyánk-imádság fohása: „És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is meg bocsátunk az ellenünk vétettek nek!”, mint a sírok előtt.

„De mortuis nil nisi bene“ a halottakról vagy jót, vagy semmit! Sziveljük meg ezt az intelmét, s ha hazatérünk a holtak virágdíszítette városából, mely fölött a szeretet és gyász lékélterő fényt borítottak, ugy ragaszkodjunk azokhoz a benyomásokhoz, melyek szívünkre ott hatottak s még soká fogjuk érezni utána nemesítő hatásukat.

De, a míg lerőjjük a holtak iránt tartozó kötelességeinket, ne feledkezzünk meg az élőkéről se. Ellenségeskedés és harag könnyen létközök közénk, sokszor meg kíséreljük azt a szakadást mely közöttünk és a velünk szemben jóindulatú embertársa uk közt beadt. áthidalni. Csak ha

Első szerelem

Dal.

Egy dobog a szívem,
Nyugtalan a lelkem.
Mióta megláttam
Boldogtalan lettem.

...Aranyzóke haja,
Mint hó csillag foga;
Peciny piros ajkát
Csókoltam álomban ..

Röla ábrádozva
A ligetben jártam,
Midőn rákántaltam
Egy csöndes magányban.

Gyémántesengő sem szólt
A hangjánál szebben,
Vidámen, edesen
Játszadoztunk ketten...

Tízeken volt a szemem,
Égető a csókjam...
Elovomó váltak
Ábrándim azóta.

Dobogjal csak szívem,
Ne nyugodj meg lelkem
Hiszen csak most tudom,
Hogy mily boldog lettem!

Levegő! Légy

A cs... temetőből.

Lak Pista.

Irta: Csáthai Sándor dr.
A Csiszzereda eredeti társágy.

II.

Délután meg melegebb lett. A legyek fojtott zümmögéssel alkalmankodtak az ember arca, ruhája körül és még a kerge-tőre se akartak odább állni.

A ritka lombu fekete nyárfák levelei csöt jósokan lebegtek, a levegő szinte süts volt.

A gép zakatolt a masinások alig pihettek már a tikkedtságtól. Lak Pista emberül megült a helyét, ugyaneusk adott dolgot nekik.

Két óra tájban egyszerre elsötéült a nap, valami kis felhőcsapat eltakarta. Nem sokára újból kislőtött, de megint jött egy másik nagyobb felhő. Ekkor már többen tekintettek az ég felé. Eszevették.

A kik tavolabb állottak a géptől, Koronla fejel ezegetést hallottak. A felhők egyre gyűnek, mind sötétebb lett, egy-egy villám is megcsillant.

A levegőben egy nyárfát, egy bogarat lehet látni, az észető esőndben élesen meg lehetett különböztetni a góznasina egyhangu zakatolását és a cseplő dobójának hullámzó becsását.

Mindenki sietett. Két ember az iszán parancsára nagy ponyvakat cipelt a gran-riumból, hogy a gépet és a felben levő asztagot betakarhassák. ha megjön az eső, a tele zsákokat sietve rakták kocsira az asz tag körül levő hulladék kalászokat söpürte egy asszony, a többiek helyükön szorgoskodtak.

Közben-közben hatalmasakat dördült az ég; egyik villám meg el se tünt, már másik jött helyébe.

Arra alá már eskik mondta valaki. A sztréus kert előtt félig megrakott kocsit rohogott tova a fű felé. A szél is megjött, egyre erősödött, a nyárfák vesztőjónul bologtattak oda vissza.

A gépezet egyet fűtyentent néval.

Egyszerre hogyan, hogyan sem, megindult az asztag teteje, valami tíz 20 keve

felebarátunk mindkét szemét bebunyja, huujuk be mi az egyiket.

„De mortuis nil nisi bene” alkalmazunk a szeretőt a parancsát az élőkre is, a holtak tiszteltet követelnek tőlünk, az élők kiméletet. Aki nagy szeretetet visel szívóiban felebarátjait iránt, az hibáikat, cselekedeteiket enyhén fogja bírálni és megfogja foltolni, hogy mit idéztek elő szorosan-ellen körülmények. A nemes érzésű ember nem vár hálára, mert a jót becső ösztöne következtében gyakorolja, az emberek szeretetét, barátságát ajándéknak tekinti, amelynek örül, de amelyet nem követel; a felültes jellemek kiesnyességei nem büntetik és tovább halad a maga útján. S a mint szeretetet és hőköt vet, ugyan-ugy mindentől szeretettől és békét is fog aratni.

Néma a sors is utmutatással szolgál. A halál elragadta szeretett embertársunkat, s csak amély fájdalomból, mely veszteségünk fölött támad, ösmerjük fel, mennyire drága volt nekünk. Néma megbánás marcolgolja szívünket és kérdezzük önmagunktól, vajjon szerettük-e úgy a boldogultat a mint azt megérdemelte volna. Sőt fájdalomunkban gyakran igazságtalnak is le-zúruk magunkkal szemben, kemény önvádakkal illetjük magunkat, hogy nem teljesítettük hűségese kötelességeinket, s a legesekélyebb unaszítás mint büntámad fel a sírba!

Hogy a sírok mellett a késő bánat érzése ne fogja el lelkünket, szíveljük meg azt az elvet, hogy szeressük, a meddig szerethetünk, mert előbb-utóbb bekövetkezzhet az az óra, amelyben a

hautok előtt jégatunk és panaszkodunk.

Tisztoljuk tehát a halottakat és szeressük az élőket!

A politikai hétről.

Az olasz vámszerződések vilájük vége. A szavazás megtörtént. Persze a felmentvényt megadták. És ezt nevezik hazafias kötelesség teljesítésének. Az összes ellenzéki pártok haragja a Kossuth-párt felé fordul. A nagy le-szerelők ismét leszereltek. Még el sem mondták nagy harci riadójuk végszavait, máris megmáskították azt. Végél szakitották a vilának s engedték le-szavazni a mameluk hazafiakat. Hogy aztán ilyen emberek hogy fogják megvédelmezni tudni a nemzet s parlament jogait a házszabály, véderő s kiegyezés vilájükben, azt csak a jó Isten tudja!

Most aztán folyik a részletes tárgyalás, azután majd tárgyalják a Rába szabályozásról szóló törvényjavaslatot s ekkor kerül sorra a polgári perrend-tárlás, ha ugyan a házszabály revizió kérdésében támadó vita nem fog elébe vágni. Négy napos szünetről beszélnek s azután, november 3-án tízi ki Perzel elnök a miniszterelnök indítványa megokolásának határidejét a következő napra.

Különben a szabadelvű pártot is érte némi veszteség. Ti-emégy száz képviselő bejelentette a pártból való kilépését a népközlői javaslat miatt. S a pártban jellemző még sajnálják őket, holott ily hazafialan elemek különválása csak örömet kellene hogy okozzon mindenké.

* * *

Némely fővárosi lap tudni véli, hogy a Bánffy-párt, nemzeti és Szederkényi pártok, sőt a néppárt elhatározták, hogy a Kossuth-párttal jövőre minden összekötést megszakítanak mostani magatartásuk miatt, mert felős, hogy később is kénytelenek lesznek bizalmukban eszalakozni. Ily radikális megoldás azonban annál kevésbé való-szerű, mert a Kossuth-párt jobbjai: Kubik, Barabás, Polónyi stb. ma is ragaszkodnak eredeti határozatukhoz

s későbbig menő harcot fogadnak minden nemzetellenes javaslat ellen.

Most vesünk egy tekintetet Gyergyóba. A kormánypártal már szembe-került az ellenzék, a melynek minden iránylatu egyesült a kormánypártja ellen s a 22-iken Gyergyószentmiklóson tartott népes gyűlésen nagy lelkesedéssel jelölték Sümegei Vilmost, a Magyar-oroszország kiadóhivatali főnökét Ugron-párti programmal a kerület országgyűlési képviselőjévé. Sümegei a jelöltséget el is fogadta s szombaton, 29-én érkezett le Gyergyószentmiklóstra, hol bevonulása valóságos diadalmenet volt és programbeszédét ezernyi lelkes nép előtt azonnal meg is tartotta. Kiseb-retében vannak Lovász Márton, Eit-ner Zsigmond, Györgypál Domokos képviselők és Márkos Gyula, kik szintén magyhabással fejelegetik a választók előtt a függetlenségi eszméket. A kerület vá-lasztóinak hangulata határozottan ellen-zéki s a kormánypárt jelöltje, dr. Lázár Jánosnak nagyon kevés reménye lehet a győzeleltre. Mint halljuk, a kerület többi községekben programbeszédét sem akarták meghallgatni, míg az ellen-zék jelöltje óriási lelkesedéssel várják. Sümegei 30-án Alföldün, Ditróban azután a többi községekben beszél.

És ez nem is csoda. Jó lélekkel még az ugynevezett szabadelvűpártiak sem kívánhatják magyar embertől, hogy gróf Tisza István pártjára szavazzanak, mikor ő egyik merényletet a másik után követi el a nemzet jogai ellen.

A választásra a karhatalom már ki is van rendelve. A helyügyminiszter a nags-ebeni hadtestparancsnokságot kereste meg 100 huszár s 100 baka kiküldése iránt, a kik már november 2-án este meg is fogták Gyergyószent-miklóstra érkezni.

Erdőgazdaság.

Ha egy pillantást vetünk hazánk korábbi gazdasági állapotára, azt tapasztaljuk, hogy az kétféleképpen volt felosztható. Voltak egyes területek a hegyes vidékeken, hol a határt nyugobbára erők borították s csupán egyes völgyekben ülték a földmies-t, ugy a hogy. Voltak ismét nagy terü-letek, ahol meg ordonek nem volt jörfőmár híre sem s a hova így a szükséges öpillet-

megeszuott és aláhuzant az etető uszlara, melyen Sógorka Matild állott.

- Jezus Mária! kiáltott a leány, de többet nem szólhatott, a kérék egészen elborították. Egyet ropant alattuk az asztal, azután leszakadt kévestől, hinyusult, minde-nestül.

A kik közel állottak és látták, kiabálni kezdtek. Lak Pistu meg ányálódott két oldalán kévet és egyzserre eresztette a dobba, az birrelen elhallgított, mintha elmoszítotték volna a hangját. A nagy szíj lecsuszott a lend-kerékről, a lokomobíll még kattogott egy darabig a síp rokdelt hangja egyre halkabbá lett míg nem megállt a masina.

A granárium felöl az ispán futott mindnyájan arra fele mentek, a hol leszakadt az állvány.

A Matild alatta van, mondja az egyik leány, aki szintén lecsuszott az asztalról, de más baj nem esett.

Kapokdótt szíjjal a kévéket, emelgetik az asztal szétört darabjait.

Baj lesz, mondja az egyik legény hol o, veres a föld.

Még egy kévét elhuznak, hát ott fekszik ám a Matild nagy vértőcsében, arccal lefelé.

III.

Másnap a filistókómmel egyébről sem beszéltek a masinások.

Az ugy lehetet véli Kuti István, hogy amikor esett lefelé, ijedtében elkapta a szíjját, az meg oda sodorta a kis kerékhez.

De a lába is eltrótt szegénynek mondja az egyik leány.

Az még a legkisebb baj volna, mert az összefer, de a hol kezezelte egészen leszabta a kerék, még szerenese, hogy az ispán elküthöte az erét, különbe egészen elfolyt volna a vére.

Hát mondja István bátyám, mit csinált a Matild, mikor maga megtalálta, a kérék között?

Mit csinált? Nem csinált az sem. Azt gondolom, már meg is hőtt, a meg csak ugy állt.

Igaz, hogy az orvos lemeteszette a kezét?

Le ám, még pedig töben, mert a karja három helyen is elvölt úrre, a keze feje meg csak ugy lógott a hátró.

- Haj nekem ne mondja tovább István bácsi, nem tudom tovább hallgatni!

IV.

Lak Pista ugy járt két napig, mint a kit fejbe vertek. So ivott se evett. Nem akarta többet a masinát etetni, pedig senki se értett egy hozzá.

Elkérkedett hazalozni, mert ott egy-maga lehetett. Mikor pedig beesteledt és megállt a masina, nem ment haza vacsorálni, hanem a kerek alatt fölment a földszerre, a hol Sógorkák laktak.

Felvo ment végig az udvaron, mint a ki tilosban jár, pedig nem rosszút jött. Az ablak be volt árhangozva; ott megállt, hallgatott egy kicsit, de semmit so hallott. Bekért a konyhába a hol a Matild anyja éppen a kemoncét fűtöte, sülteshez készült; a mikor a Pistát meglátta, letette a szőnyegét, azután elrojtta arcát a két tenyerébe és hangosan sírni kezdett.

Éden Istenom, mit tettél, mit tötöl, koldus a leányom, oh bár meg ne értem volna!

Pista egyet se szólt, csak nézett egy darabig. A sírura kijött Sógorka, a leány apja, avval beemelt mindketten a szobába. Sötét volt, csak az örök mécsen pilogott az ajtónál.

fákat messziről kellett szállítani, a mi abban az időben, a gyorló közlekedés, rossz utak és nagy távolság folytán folytán rengeteg költségre került az illető szállítónak.

Az erdős vidékeken akkor a fának alig volt valami értéke a az illető erdőtulajdonosok csukái a maguk szűkségletének fedezésére szorítottak. Ha meg az erdős területet kiirtva, mezőgazdasági művelésre akarták a talajt alkalmazni, tenni, ez a fának csaknem egészen való olvszorgotás mellett történhetett, mert a fát a rossz közlekedési viszonyok között értékesíteni nem tudták. A közlekedési feltételek azonban a közlekedés fellendítése, közlekedő utak jókárba hozása megadta a módot az erdőirtásoknak, hogy fájukat méltányos áron értékesíthessék. S ha meg, jöttek is az erdős vidékekre bűzövel egy a hazai, mint az idegen vállalkozók, híresz-gyárosok az erdőterületek kihasználására. Minok eredménye az, hogy maholnap állomaztú ennek a százados öreg fák a fejszék irtó csapatának és pedig nemcsak az oly területeken, a melyeket egyéb gazdasági művelésre is fel lehet a fák kiirtása után használni, de az oly helyeken is, a melyek más célra nem, espán erdőknek volnának használhatóak.

Az erdők ápolása, védelme, az azzal való takarékoskodás, sőt a hol lehet és espán arra alkalmas a terület, azok újra telepítése, mely közgazdasági, nemzetgazdasági, mint egészségügyi szempontból is egyike a mezőgazdaság legfontosabb ágainak.

Közegészségügyi szempontból azért fontos, mert mint ma már széllemben is tudjuk: a fák és cserjék levelek alól felénk magukba veszik a légrétegszénhidrát a azt aztán részre bontják, a szénét abból a fa fejlődésére felvétel, a testünk táplálására. Gyarapítására szükségese, minket ételtől életről magukból kilehelve számnunka előkészítik.

Nemzetgazdasági szempontból azért feleto fontos az erdők tenyésztése, ápolása, sőt ahol lehet újra telepítése, mert a különféle termelt fa kisiparosaink részre megadja a mindennemű szerszámhoz, bútortartoz, eszközökhöz és az építésszokhoz is szükséges faanyagot s így kisiparosaink kevésbbé vannak híros szilvovíni, meg nem tudom én minő külföldi és osztrák futelepekhez utalva szükségleteik beszerzéséhez céljából, ami pedig ma is óriási hátránnyal és kárral jár hazai kisiparunk ezen ágának fellendüléséhez, amennyiben az a kisiparosok irthon nem láthatván el magát kellő mennyiségben az eszközök, avagy a mindennemű bútortart elállításhoz szükséges faanyaggal, javarészt külföldről kellően beszerezni: látszólag olcsóbban, de a szállítás és esetleges vám folytán mégis drágábban jut hozzá, mint jutra a hazai anyaghoz, a mert nagyobb ár mellett jutott ahhoz, a fogyasztó közönségnek is nagyobb árral kell

megfizetni a kész dolgokat. És ami fő -- mert iparosainknak a már is megszűnt, kiirtott erdők folytán nehéz a hazai anyaghoz jutni, ők maguk fájdalom kevés kivétellel nem állnak a műveltség és vállalkozó szellem azon magaslátán, hogyha már irthon nem látják el anyag szükségleteiket kollégák: külföldi nyersanyag-raktárakkal álljanak összeköttetésbe, Az ipartelepeket pedig kész raktárak lájkák el vagy a maga teljes egészében külföldön készített kész faanyagokkal, bútortarttal, mi óriási különben elkérhető pénzösszeget visz külföldre ez árva hazából, vagy ha nem is kész áru, de az áruhoz külföldi anyagból külföldi gyárban készített kész részeket importálnak, elnyomván a külföldben is üzemeltetett honi kisiparos csekélyebb ámbizalmat, énerzetét is, eredményezve azt, hogy csak egy teng-pang iparunk mindenéig.

Az erdők ápolása, s ahol csak lehet újra telepítése fontos azért is, mert általa a talajnak az a rétege használtatik ki, amely másnemű gazdasági terménynek tenyésztésére egyáltalán nem alkalmas, s mint ilyen igénybe nem vehető, míg fásítás által felhasználható a kúves szaktás, meredekes, vízenyős terület is, ha az egyes talajviszonyoknak megfelelő fákkal illetetik be.

Javit a vidék egyjű viszonyain. Oly vidéken ugyanis, hol sok az erdő: éjjelenként sok harmat képződik, mely szintén a felszáradásig, elparolázásig lekötí a nap hőségét. Az ily vidéken tehát a forróság nyáron későbbre veszi kezletét, mint az oly vidéken, hol fák nincsenek. Nagy szárazságok alkalmazásával erdős vidéken a termények sokkal kevésbbet szenvednek sokkal tovább ellent állanak a szárazságnak, mint a fátlan, kopár területen. És a minket közleletről érdekel, ami erdélyi hegyes talajviszonyaink között a legfontosabb s mit tén legelőbb kellett volna említenem: az erdők derbtorura való pusztítása, írása fölötté kéros befolyással van hegyes-völgyes határaink jövő alakulására, mely kiszámíthatatlan kárral jár a jövő megélhetésére. Ugyanis az erdők cölánan irtása a határ teljes átalakulását, értéktelenné tételét vonja maga után.

Lehetetlen, hogy koros, öreg emberek ne emlékeznének reá, hogy amíg az erdők javavirágjában álltak, espán féltényi árkos hely. féltényi árvek voltak, mint van pl. ma. Miért? Mert az erdő koronájával, gyökérzetével, a fák alá bőven hullott faleveleivel felfogta a sebes záporok tutó vizét, nem engedte annak gyors lefolyását, tehát a víz lassan ivódott le az oldalán, anélkül, hogy vízmosásokat, árkokat vágott volna magának.

Az erdők megapadásával nem lesz többé sem fagyukér, mely az oldalas föld állomlását feltartása, összefogja, sem bokor,

sem a fagyukér, aláhullott falevél, mely megke-létesse a hóba eső vízének, meg a tavaszszal elolvadó hó leveleik hirtelen lezszakadását. A felszaporodó víz a hegyről lerohantában ártok moa, iszapot, követ hord az alja értéktelenné teszi vízmosadavil nemcsak az oldali tisztaságosan használható lejtős oldalt, de a hegy alján levő sík lapályt is.

Felültelek vizsgálat mellett tén kicsinyesnek, semmit mondanak tükik ez fel sokak előtt, de ha behatóbban vizsgáljuk a dolgot, korántsem oly kicsinyes, hisz igen jól tudjuk, hogy kis okok szilik meg a nagyokat: a mi előbb csak kicsike hóhalda, tovább gurításal hőgrégetegge lesz; a mi most még számba sem vehető kicsiny vízmosság, idővel hatalmas vízmosásos szakadékká, mély árokává válik.

Ha csak egy dűlön, egy határrészben egy közég határain fordulna az elé, tán egy pár száz vagy pár ezer koronára tehető károsodással becérnk az illető érdekelte kisok, ánde hazánk hegyes ország a alig egy harmada espán a síkság s ha figyelembe vesszük, hogy hiszen belőlünk áll a buza, s hogy csak akkor lehet boldog e hon, ha népei előgedetek abban, népei pedig, lévén hazánk földművelő ország, csak akkor lehetnek boldogok, ha a földirtók sértetlen, használható állapotban van meg a számnunka.

Szóval: mindeneket összegezve, a dolgok summája az, hogy az erdőkét kimélni kell, könnyelműen senki ne pazarolja, sőt amennyiben lehet ápolja, gyarapítsa azt, mert azzal nemcsak magának a gyermekeinek nevel biztosan a hova-többé mind nagyobb mértékben kamatozó tőkét, a mennyiben a faérteke napról-napra emelkedik s hová-többé mind fokozottabb mértékben, de általa a határ is biztosítva van a vizáradások, illetve gyors lefolyása vízmosások ellen s a harmat fojtán elősegítve lesz a mezei termények terméshozama; utja van vagy a alároháló áradások okozta kasszáló eliszapolásának, sőt az égjű elváltozásának is.

Halottak estéjén.

(Anyám arjánál)

Gulyakból, virágból
Koszortot kötöttem,
Szemem harmatával
Azt meg is öntöttem.
Azután kivitettem
És feltettem arra
Az egyszerű, régi,
Kopottas fejfáram.

Letérdeltem némán,
Forrón átteletem
Azt az én kopottas
Egyetlen emlékem.
Dobogó szívemhez
(Dobaszoritotam,
... getű ajkammal
Csókoltam... Csókoltam.

Szél zizzent keresztül
A csupasz faágon.
Végig röpített aztán
A könnyes arcámon.
Tudán nem is szél volt...
Édes anyám lelke
Szállott le az égből
S csokjait rám lehelte.

Egy rugyogó csillag
Épen fejem felett.
Kigyuladt az égen,
Valkóttan fényelt.
Tudán nem is csillag...
Édes anyám lelke
Zokogó fára
Áldón tekint le.

Cserőfő Gábor.

Az árendáné volt még a szobában, a ki egy kis kávéit hozott a betegnek, meg a Póti nyerek setenkedett az asztallia körül. Szódtalanültek egy darabig, csak Sógorkáné sirrogált a lánán ülve, meg a leány hánykolódása hallatszott Laza volt.

Közbe az asszony kiment a paraszat kihuzni, elkészint az árendáné is, Sógorka meg hátrament az istállóba.

Megint csak Hallgattak egy darabig, behallatszott a tehén kolompja az istállóból.

— Póti, nem szívesz apádnak itátni. he? Mondja a leány.

Uccu, föligrük Póti, mintha puskából lötték volna ki, úgy szalad kifelé.

Magukra maradtak. Pistu odállt az ágy széléhez.

— Matild, leszöl-e a feleségem, ha meggyógyultál?

— Koldus vagyok, — anjia a leány — csak egy kezem van.

— Mégis elveszlek, — mondja a leány.

— Ki főz, ki mos akkor magára?

— Majd az édes anyám.

— Akkor minek magának az asszony?

— Ne kérdjé azt, csak gyero hozzáni!

— Falu csajja leszek!

— Nekem a legszebb.

Hamar rám unna.
Sohse, mert szeretlek.
— Ugy érzem, meghalok, mondja a leány.

Akkor én se soká élek!

V.

Negyed napra papot hozattak. Ötöd napra meghalt Sógorka Matild
Szem szárazon nem maradt, mikor mestér uram búcsuztatja:

Jól jártál te szép virágzó!
De minket megkamarított.

Ha, fehérbe öltözött koszorú-lány vitte a koporsóját, mert minálunk így szokás, ha hujadont temetnek.

És Lak Pistu? Ou hagyta a masinázást, két hétig bolyongott senkire tudta merre; hol itt látták, hol ott.

A harmadik héten félekszokadva szaladt be a faluba egy kis leány egyenesen a Lakék házához, hogy a Pistu ott fekszik a to' etetőrookban, csupa vér és egy puska van mellette.

Mióta emlékszem ez volt az első és egyetlen ügyilkosság a falunkban.

Ott fekszik mindkettő a cs...i temetőben, nem meesze egymástól....

H I R E K.

ÁTHELYEZÉS. Kunits Béla esendő főhadnagy, társadalmunk e közkeveltségű alakja Maggellára helyeztetett át.

SZOLGÁBÍRÁK BEOSZT SA.

A vármegye főispánja Veress Dénes közigazgatási gyakorlatot tisztelői szolgabírónak nevezvén ki őt a gyi mecszolgátróikirendeltséghez helyezte át. Dr. Márton László eddigi gyimósi szolgabíró a feleségi járás szolgabírói ságához Csákszeredán, Welmann Geza újonnan választott szolgabíró pedig a gyergyószentmiklósi járáshoz Gyergyószentmiklósi, báró Rudnyánszky Sándor tisztelőbeli aljegyző pedig az alsócsiki bíróságához Csákszentmártonra osztotta be.

ELJEGYZÉS. Marton Benedek,

nehai Marton Ferenc volt csikszentmártoni járásbíró fia, Isaszeghi közösgyegyzője, eljegyezte isaszeghi László Rózsi-ka örökölyget.

A POLGÁRMESTER LEMONDÁSA.

Mint értesülünk, dr. Ujfalusi Jenő, Csikszzereda város polgármestere állásáról lemondott. A lemondás oka az volt, hogy a közösgyi közunka teljesítése végett ásvával, kapával, csákányval való megjelenésre szólította fel elővezetés kerle alatt városunk főbb előlélt hivatalnokait s honorariát s e miatt a vármegye alispánja az idézését aláírálók, közöttik a polgármestert is, 10 10 korona bírsággal sújtotta. Reméljük, hogy ezen elvezésből származhatott csekély incidens nem fog nálunk polgármester válságot előidézni s a polgármester elhatározása sem végleges s illetékes egyéneknek sikerülhik fog őt lemondása visszavonására rábírn. Távozását őszintén sajnálunk, mert szorgalmával, munkakedvével, csergággal vagy előnyére volt városunk haladásának.

STATUS-GYŰLÉS. 1904. évi november hó 17-ik napjára Kolozsvárra hívta össze gróf Majláth Gusztáv Károly püspök ur az erdélyi római káth. státus gyűlést. A státus gyűlés tárgyait képezik: 1. Az igazgatónak évi jelentése. 2. A kilépő igazgató tanácsosok helyének betöltése.

ALAPSZABÁLY MEGERŐSÍTÉS.

A gyergyótelek-rópataki önkéntes tűzoltóegyesület alapszabályait a m. kir. helyügyminiszter megerősítette s a működést megengedte.

Iskolai ünnepek.

A csikszentmártoni főgymnázium I. évi november 5-én az intézet védőszentjé, szent Imre herceg ünnepére iskolai ünnepek rendez. Kíváncsú a sorral: 1. d. e. 9 órakor isteni tisztelő alkalom szent beszéd. Ezután az intézet a gyertyafényben: 2. Ének szent Imre hercegről, előadja az énekkar. 3. Énepek a szent Imre Szávák Ferenc tunc. 4. Részlet Lam-rómia Leticiából, Donascitól, jateza az ifjúsági zenekar. 5. Ének szent Imre hercegről, irta Keményes F. szaválja Bálint Vilmos VII. o. t. 6. Vándorútis. 7. „Károlyon-éj”, irta Kálfaludy K. szaválja László Ferenc VII. o. t. 8. „A gyermekek álmai”, vezényelők három nő és vándorúttal kísérettel, Dománfytól. 9. „Holdgyászony anyának”, irta Tarkányi B. szaválja László Antal IV. o. t. 10. Hunyadi induló,

Erkeztől, jateza a zenekar. Minthogy amolyra szóló meghívók nem küldetnek az, az intézet és annak tanuló ifjúsága iránt érdeklődő közönséget ez uton hívja meg az igazgatóság.

Távassó fogorvos. Dr. Bonyhád Mór fogorvos, aki jelenleg városunkban tartózkodik, mikéntedének befajezése után Gyergyószentmiklósrá távozik.

Üngyilkos katona. A brassói 24-ik gyalogezred Csikszzeredán állomásozó 4-ik zászlóaljának 13-ik századából folyó hó 26-én a délelőtti órákban Nagy István gyergyószentmiklósi illetőségű honvéd szíven lötte meg. Tetének oka ismeretlen.

A kamarák a képviselőházban. Az országgyűlés összehívására, a fennálló intézmények és helyzetek felismerésére sokszor fura javadlatokat szül. Ilyen a marosvásárhelyi kerék, és iparkamara legutóbbi teljes ülésének határozata, mely szerint a kamara felhatalmazást a kereskedelmi kormányhoz hogy a kereskedelmi és iparkamaráknak — miként Ausztriában — a parlamentbe képviselő küldési jog biztosítások. Felolvasgató hozzászólások után, hogy az indítvány nálunk, ahol szabad népképviselési parlamenti rendszer van kivihetetlen.

ÜNGYILKOS ASSZONY. Csákszentgyörgyön Bzv. Kosztáni Albertné, aki már ötletének 70-ik évében járt, a múlt hét folyamán, mivel a szeszeti utakat fiatalabb korában mértékeltlenül élvezte s most öregedésében nem jutott erre is, elkeseredésében felakasztotta magát.

A takarmányhiány pótlása. Az országgyűlésre beallott takarmányhiány következtében fellépett bajok elhárítására nagy segítséget látunk abban, hogy megismerteljük azon módokat, a melyekkel kiszűrésünk magunkon segthetnek. Ezen módok abban állnak, hogy a rendszer gazdasági viszonyok között fel nem használt vagy kevésbé fontos célra fordított növények melléktermékeit takarmányozási célra helyesen felhasználják. Ilyen melléktermékek a szőlőtörökly és a dohányserjak. A szőlőtöröklyt lehet etetni frissen, kőléve, borsaványitva és megszártott állapotban. A három első állapotban szalmazsákakkal kell keverni, szárított állapotban pedig megdarálva használható fel. Megjegyzendő, hogy a szárított szőlő mag ér legelősebb, mivel a boglyóhéj keveset ér, a kocsány pedig tápláló erőt alig tartalmaz. A szőlőmagot úgy kell kiszárítani, hogy a törökly szávválával szétzaggatandó s így meglazítva szőlős helyen kiterítendő. Igen természetes, hogy a szárítás csak jó időben s töltször meglazítva tehát kellőleg gondoskodni sikerül. A töröklyt öpp úgy kell savanyítani, mint a káposztát, nagyban kifalazott vagy kifalazott vagy fahatálan vermekbe, későbbi kádakba erősen le kell gázolni és befűdelti, hogy a levegő hozzá ne jusson. A befűdeltés előtt azonban szalmával vagy gazzal behintendő, hogy a föld a töröklyre ne esék. A friss töröklyből egy kilót marhának 2½, juhuk 1, sertésnek ½ kilót lehet adni. A kifűrt töröklyből sokkal kevesebb tápanyag tartalmánál fogva 2—3-szor annyit meg lehet etetni, mint a friss töröklyből. A megszártott szőlőtöröklyt, t. t. a kocsány, boglyó és szőlőmag együttve is meglazítható, de mivel a tulajdonképpeni tápanyagot a szőlőmag tartalmaz, az e célra alkalmas kirosztással az előbbi alkalmasságtól elvezésvé s megdarálva, erdélygyógyealban használható fel. Ez utóbbi oly értékes takarmányt szolgáltat, hogy csaknem a korpával felér. A megdarált szőlőmaghoz ugyanennyi lópra adható, mint a mennyi annak súlyá. A dohánykocok és serjak oly módon használhatók fel okzáró s takarmányozási célra, hogy a dohányföldben a körök meghagyandók, mely esetben azoknak késő őszig csak koca és serjávalból fejődik ki a ha csakot a dör megcsipny, aggály nélkül lehet a juhokkal s rüdeq marhával a tél beálltáig legeltetni. A takarmányhiányra való tekintettel a pénzügyminiszter ur folyó

évi szeptember hó 11 én 82.228. szám alatt kelt rendeletével kivételesen megengedte, hogy a jövőéki szempontból kifogás alá nem eső dohánytermékek a dohánykörökkel téli legeltetés céljából külön engedély nélkül meghagyhatók.

Végrehajtás akadályokkal. Az idel rosz termős különösen melyen sujtotta F. M. földes urat, ki nek birtoka tul volt amegy in terhelve és a végrehajtások naprondeon voltak nála. A végrehajtó, ki a szomszéd vásárlól jött mindig a tanyára, nagy előzettséget tanusított mindenkor a földbírókossal szemben úgy hogy mindig ogyedül végezte feladatát és ac becsúls, so fiakális nem kísérte utjára. Azért meglepte, midőn egy pár héttel ezélt a régi kuria kapuit éppen a szeme előtt zártak be és az ország kocsis a ricsón át megmagyarázta, hogy a végrehajtó kísérettel együtt nem engedti át a nagyágos ur a kapun. Hiába magyarázta a végrehajtó, hogy az a két ur, ki vele jött, előtte teljesen ismeretlen s csak a véletlen alkalmatosságot használva ki, hozta őket az ő kocsián az országhoz, a kocsis nem nyitott kaput, mert kérdéseire, hogy mit keres akkor itt az a két ur is, azt a választ kapták, hogy ok csakis az országgal hatszemből intézhetik el jövőléük célját. Majd a végrehajtó az idegenektől bocsánatot kérv, egyedül ment be a földes urhoz és felvilágosította a ház urát a külön várkózó két ur kinos helyzetéről. A házigazda ezek után egy külön szobában fogadta a két látogatót. Ezek megkérték, hogy most már tekintettel arra, hogy végrehajtó van a háznál zárni be ezen lakozóiflyhoz vezető ajtókat, mert előbb nem mondják el jövőléük célját. A látogatók rejtélyes magyarázato nagyon izgatottá tette a földes urat. Az igazlom azonban a szóval ki nem fejezhetsérim határait alatt csak fokozódott, midőn megindta, hogy ezek a vendégek Török A. és Társa budapesti bankházból jöttek, hogy kifizesék neki az előző napon nyert legnagyobb 400,000 kronás főnyereményt. A végrehajtó segítségemvelézetének tartott avvalék — most már a szerencse követel, Árvorosi jegyzőúrny helyett hálalevelet vittek el a Török bankháznak.

Közösgyi Sáfárdó. Honoráriummentárton közösgyhátrán a „Vásártón” nevű helyen közösgyi Sáfárdót áptunk, amelyre a pénzügyi m. kir. minisztertel e napokban érkezett le az engedély.

A gabona térsélt árfolyama. A földmívelési miniszter, a kereskedelmi miniszterrel egyetértve a mezőgazdasági termékek főleg pedig a kizsáda, közösgyi k a budapesti gabonateráza ára felől mind szélesebb körök és megbízható tájékoztatás érdekében elrendelte, hogy a térsélt árak az ország összes postai-irráli állomásváral hetenként háromszor (hétfőn, szórdán és szombaton) a távrida állomás ajtóján, kapuján vagy hirdető tábláján való kifüggesztés végett közzétessenek. Hogy pedig az az intézkedés minél szélesebb körben árnyosulhasson, felhívta egyuttal az összes törvényhatóságokat, hogy ay utatáza a járási hatóságokat, hogy a járási közösgyi postatárvára állomásra érkező árjegyzéseket lemárvva, azonnal sokszorosítva az olyan vásártárvó közösgyének a gabonapiacra való kifüggesztés végett is megküldessenek, a hol posta nincsen.

A fogyasztási szövetkezet elárnyítás megakadályozása. Az Onka összes vidéki főkönyv készítő a kereskedelmi miniszternek az elárnyítás, hogy amely szövetkezet a kereskedelmi törvény 223 cikkébenben közzéteve a társaság — am nek előállítására a kereskedelmi törvény 248. cikkéza ártelmében fel kell gázolni. E napokon egy vidéki kereskedelmi közösgy honvéd főnyeremény szövetkezet által feljelentést adott be a riasztó szabálytörvény-székhez, kérv a szövetkezet feloszlatás, midőn az a riasztóknak is arultott. A törvényesek utánaoltta a feljelentést azal az utokollással, hogy a meglátogatók való ársütés ogyán az igazgató-

ság vagy Üzletvezető ténykedése volt már pedig ez alapon nem, hanem csupán akkor lehet felfozlatni a szövetkezetet, ha az közgyűlési határozat alapján bevezetendő ki működését a 223 szakaszról átvérvé előtör.

Mennyi cseresv szilkeég a mustba? A rendszeres szöveteti, jövedelmeg mustai, illetve újborba cseresvat adni nem feltétlenül szilke-sége. Mialt hogy azonban a cseresv a filloz fehérsnyeket kihasznja és ezáltal a bor, egészségesebbé teszi, amluamért, ha a zajos erjedésen már túl esett újborhoz bekeletre- rendkint egy-két, legfeljebb három gramm vegytiszt cseresvat keverünk, hogy gyorsabba és tökéletesebben lecsúszthasson.

Egy hamós gazdasági gépgyáros. Fischer Gyula marosvásárhelyi gazdasági gépgyáros Csató Gábor alispánhoz oly érteleml ajánlatot nyújtott be, mely szerint arra való tekintettel, hogy az idén beültetett takarmányhiány elkerülhetetlen szilkeségessé tette a szeszkavágók, valamint a csöves tengeri darálókat alkalmazását, a 70 kor. áru 3 kősi dobrendszert szeszkavágót és a 130 kor. áru csöves tengeri darálót összesen legalább 100 db. megvevettél a rendszeres piaci árnl 20%-kal olcsóbban számítja és pedig bémentve. Ezenkívül a gépek árának csak 1/3 részét követeli az átvételkor készpénzben, a hátralék pedig 1/3 részben egy év múlva és 1/3 részben két év múlva fizetendő. A gépeket 3 évi szavatosságot vállal. Sok vagyontalan ember van azonban ma, akiknek nem áll módjában a gépeket így is beszerezni. Ohajtandó volna tehát, hogy vármegyénk is, ejtse módját annak, miként ezt Marostordományeg törvényhatósága már megte- tette — hogy valamely nagyobb összeget szavazna meg oly célból, hogy abból a szegényebb sorsu földművesek részére ezen szilkeség gépeket megszerzésén, a takarmányosság elviseletét lehetővé tegye.

Ritka szerencse. A m. kir. osztályosors- játék hétfő húzásán nagy szerencsésben részesültek a 99924 számú sorsjegy tulajdo- nosai. Ugyanis ez a szám, melyet Schulze Vilmos osztályosorsjegy főelárusítónál (Buda- pest, Régi-posta-u. 6. sz.) vettek, nyerte a 600,000 kor. jutalomdíjat. A következő sors- játék első húzásához eredeti sorsjegyek meg- kaphatók a szerencsés főelárusítónál, egész 12 K. fél 6 K. negyed 3 K. nyolcad 1,50 koronáért.

A „Hangya” és a „Hangyá”-ba taglul belépett szövetkezetek adómentességét nem élveznek, a közigazgatási bíróságunk 6602— 1904. számú ítélete szerint. A 1-i fogyasztási és értékesítő szövetkezetnek adónye- gyében az adókövető bizottság 1904-re 134 K. és 1902-re 134 K. társulati adót állapított meg, de ezt az adó felszámolási bizottság egészen törölte. A kinstári kép- viselő által beadott panasz folytán a köz- igazgatási bíróság a panaszokat helyt adott és a 1-i fogyasztási és értékesítő szövet- kezet adókötelezettségét megállapította; eh- hez képest az adó mérve tárgyában az adó felszámolási bizottságot érdemleges határo- zat hozatalára utasította. A közigazgatási bizottság ítéletének indokolása. Most veve zott szövetkezet tagja a magyar gazdasá- vetség „Hangya” című fogyasztási és érté-

kesítő szövetkezetének. Az adó felszámol- lási bizottság ez alapon és az 1898. évi XXIII. t.c. értelmében a szövetkezetet adó- mentességnek jelentette ki s ez okból az adó mérve ellen fellezott indokokat érdemleg nem tárgyalta. Az adómentesség azonban helytelenül lett megállapítva, mert az idézett törvény 47. §-ának 1. pontja értelmében adómentességre csak az ezen törvény értelmében keletkezett vagy átalakult és az ot- szagos központi hitelszövetkezetbe rendszer tagul belépett szövetkezetek tarthatnak igényt, már pedig a szóban forgó szövet- kezet a központi hitelszövetkezetbe taglul nem lépett be, hanem a Hangyának a tagja, amely az 1898. évi XXIII. t.c. alapján maga sem élvez adómentességet.

Szám 1474. 204. k.

FAELADÁSI HIRDETMÉNY.

Közírhre tétetik, hogy a csikánfalvi közbirtokosság „Bogáros” nevű erdejében megperzseltek fák értékesítése céljából 1. évi november hó 5-én délelőtt 11 órakor Csik Dánfalva községhezánál nyilvános szi zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Az eladásra kerülő fatömeg mennyisége 3102 köbméter

Kikáltsási ár 8810 kor., Nyole- nyolcezerszázötiz korona.

A fájárlatok nem fogadhatók el. A fatömeg bécesaron alul eladatul nem fog.

A zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt adandók be, melynek a kikáltsási ár 10%-át és azon nyilatkozatot kell tartalmazni, hogy ajánlattevő az árve-

rési és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak teljesen aláveti.

Végül megjegyeztetik, hogy a vágás terület a gyergyóújfalvi határ szomszédá- gában fekszik, abba egy Dánfalva község- bol, mint Gyergyóújfalvából utak vezetnek fel s a fatömeg telel-nyáron kihordható.

A vágás fatömegére nézve a becselési kimutatás, valamint az árverési és szerződési feltételek megtekinthetők Csikánfalva köz- ségházánál.

Csikánfalván, 1904. év október 20.
ÁRPA LAJOS, ANTAL GERGELY, bírt. elnök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Csikátplocára román. katb. kántor- tanítót keresünk Kántori javadalmá- zásul szolgál: 140 1000 korona stóla.

Tanítói javadalmaziana következő: 800 korona fizetés havi előleges rész- letekben, 60 korona fátletmény. Az arra jogosultaknak örödéves korpórlék. Két szobából álló lakás, kámera, pü- ceze és konyhakert.

Kántori teendőkön kívül kötelea az iskolaszék által kijelölendő osztá- lyokat tanítani, Folyadmodványok Kőr- örsy Géza felkészeve november hó 7-ig beküldendők. Személyes megje- lenés megkívánatik. Próba napok. október 30, november 1. és 6.

Csikátplocán, 1904. október 21.
AZ ISKOLASZÉK.

Iszakosság nincs többé!

Kívénatra bárkiak bémentesen küldjék egy csomag Cozapor.

Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adhaló az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többlet ér, mint a világ minden szöbezedé r tartozkudasról, mert esodhatatlan és elcsenyessé teszi az iszakosnak a szeszes italt. A Coza oly esdesen és biztossan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az itató még csak nem is sejtji, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülb- lül a követ- kezőt mesélte:

„Igen én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Isten teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és keszégesség, szegény, becsületesség és szegénység köz- pette élttem! De minők is meséltem volna el másoknak? Nem esodhat-toss-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképen irányítsa és otthonat, gondterhes szízhelyét örömpótlává tudja varázsolni?”

Coza a családok ezreit békítette ki imét, sok sok ezer férfit a szegény és becsületességétl megmentett, kik később józan pulgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az ítézet, mely a Cozapor tulajdo- nosa, mindazoknak, kik kívánják egy próba adagot díj és költségmentesen küldi, hogy így bárki is meggyőződhesen biztos barátságot. Kezezedünk, hogy az egészege teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept. 37.), 71, High Holborn, London, W. C., ANGLIA.

(Levelek 20 fillér. levelezőlapon 10 fillérré bémentesítendők.)

Brázay-fele Sósorszesz

Ha naponta Brázay- féle sósorszeszszel öblögetjük a torkunk- kát, elejét vesszük a meghűléstől eredő torokbajnak. 2

A „Kávé király”-hoz.

Aki nagyon jó arányú illatú kávét kedvel, az csak a „Kávé király”-hoz fordul, mely leginkább fajok vegyítéséből áll, a egy még eddig nem létező módszer szerint van pörkölve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk a így minden kávémérő ki egyszer megízlelt, soha más kávét nem fog használni.

Jelentem, hogy a kávé a legelőzékenyebb ital, melyből a főnem ismert a illatú szőlővel ellátva, valamint minden íz a szagtól felvezet, miért is ezen kiváló kávét lemezelőzökkel csomagoljuk a szállítjuk bármely postafiókba bérmentve, utánvételre a következő árban:

1 kg-os dohoz . . .	1 kor.	80 fill.
2	2	9 . . . . .
4	4	17 . . . . .
20	20	20 . . . . .

Ezen különböző pörköltek kivétel nélkül a következők nevén fájnak, színtől bérmentve, utánvételre bármely postafiókba:

1 postacímre 5 kg. legfő. Cuba kor. 13.50
1 postacímre az 5 kg. legfő. Ceylon kor. 12.
1 postacímre 5 kg. legfő. Jamaica kor. 11.20

Bíró és Társa
a „Kávé király”-hoz
Budapest, VI. ker., Teréz-körút 7/b

A „Kávé király”-hoz.

ELSŐ LEGNAGYOBB
MAGYAR SZABÁSZATI

műgán-tanulási tankönyv 350 oldal, 410 rajzzal, fűzve 6 korona, kötve 8 korona, férfi és női szabók részére. Fehérmű szakkönyv 1 kor. Minden tanítvány ingyen kap ily könyvet. Férfi és női divathalok néhán kaphatók. Szabászatra tanítványokat elto-gadok.

MEHR SÁMUEI
okl. műszabásztanító.
BUDAPEST
VIII. Rökk-zilárd utca 14.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag.

D. R. G. M. 88503. sz.
gyógyít és feloldó jótállás mellett kőszvény, reuma, asztma (nehéz lelézés), almatlan szag, étvágytalanság, süpörk, fogfájás, mig-rén, teletelenség influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, ki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 14. nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzt. A hol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemmel megkísérletni: megvagyok győződve a ke-zületem biztos hatásátáról.

A nagy készülék ára 6 korona. itült betegeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona, könnyűebb betegségeknek alkalmazandó. A központi elárusítási hely székéül utánvételre vagy előleges fizetéssel a hely és külföld részére.

SCHEFFER D. SÁNDOR. BUDAPEST.
VIII. Bezerédi-u. 3/a. sz.

Háromszori
bekenésre

megszabadul kellemetlen lábujzárdástól.
1 korona beküldése ellenében (tíz levéljegy) bérmentve küldi

REISZ GYÓGYSZERÉSZ
II A L A S.

≡ Részletfizetésre kapható ≡

Butor, Képek, Zongora, Cimbalom, Szőnyegek (Perza és Smyrna), Pallórak bármilyen nagyságban, Ékszerak, Férfi és női ruhamentő, Mindenemű divatekkek, Vásznaok és Feléreműtkek, ugyaszintén varró- és kötőgépek, Kerékpár, valamint bármilyen gazdasági gépek.

Minden cikket, ugy minőség és kiállítás szempontjából telelő-séget vállalunk.

Első budapesti árú és értékrészletfizetéses h'letzerzési vállalat.

≡ Rosenfeld és Laufer ≡
BUDAPEST, VIII. kerület, József-körút 9. sz.
Rökk-zilárd utca 8. szám.

Mindenki teljesen ingyen kap egy
művészies kivitelű 50 centiméter széles, 65 centiméter magas

ÉLETNAGYSÁGU FÉNYKÉPET

a ki néhán 20 koronára akár részletekben is vásárol s e t az általam kiadott szelvényekkel igazolja (csupan rendkívüli i léseken kiállított passeportotul papirkeretel i postaköltség ide-s állításáért 3 korona fizetendő). Egyben b. tudomására kívánom hozni az igen t. vevő kö-önségnek, hogy üzletembe megérkelek a

ŐSZI ÉS TÉLI

idény ajándékai és e ha latlan kedvezmény mellett is mind eddig, ugy most is a legelőzöb-ban s cre-hetők be. Magamat a nagy érdemű közönség becses jóindulatába ajánlvá, vagyok kész olgálatul

S z é k e l y h i d y S á n d o r,
női- és férfidivat-üzlete Csikszerezében.
Üzletem a Hutter-szállotálval szembe
Elvem: Kevés haszon, nagy forgalom.

Szolid árak!

Temetkezési intézet!

Alólirott ajánlja megbízotnak valamint a helyi és vidéki nagy közönség szives figyelmébe és párlfogásába az utjonnan kijavított és stilszerűleg úvegesre átalakított **gyászkocsiját és koporsó beeresztő készletét.** Ugyaszintén bármilyen temetéshez szükséges fakoporsó, szemfűdél, sírköszoru, gyertya, szallagok, virágok stb. stb. cikkeit a legutányosabb árkaért.

Figyelemre méltó!

Akik alkalom adtan fenti szükségleteiket alólirottuln szerzik be azoknak a fentemített gyászkocsit és sílyesztő gépet nagyon csekély díj mellett borcsítja rendelkezésükre.

A nagyérdemű közönségnek megkeresésére mindig szol-gálatára készen vagyok

Csikszípvíz, 1904 szeptember hóban
kiváló tisztelttel

Szabó Ferenc, kocsigyártó.

Kevés haszon, nagy forgalom!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

MESKÓ R. J. szalmakalapgyára
Hajdunánáson Csikszereda és vidé-
kéremegbízhatósággyököt elfogad.

**Egy waggon jó száraz
bük-tüzfát**
15¹/₂ méterület) szállít gróf Mi-
kes Arm n bükkszádi uradalom
bérmentve 70 koronáért a csik-
szeredai vasutállomásra utárvétel
mellet Megrendelések Albertini
Féza urad. igazg címére Tusnád-
fürdőre intézendők.

Ne vegyen
Hegedűt vagy Harmóniumot,
míg
Keményi Mihal
műhangszerész legújabb képes
rajzgyűjteményét nem olvasta, mely
ingyen és bérmentve külföldik
Budapest,
Király-utca 44/l. szám.

Köögés és hurut ellen nincs jobb a
RETHY-fété

pemetefü-zukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
határozottan RETHY-fétét kérjünk,
mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.
Csak RETHY-fétét fogadjunk el!

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Manhattan nélkül Manhattan porral.

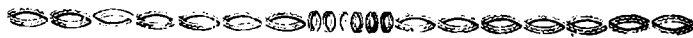
Aki sertésait gyorsabban akarja felhuzalni
aki tehénaitól és kecskéitől több és jobb
minőségű tejet akar, aki erős igavonó bar-
mokat és ültető lovakat akar, egyezzen el aki
jövendmezőbb állattenyéztést akar, az hoz
tuljon

MANHATTAN

lapport. Használatának költsége igen csekély
és dűsán megtérül. 100 kg. 50 kor., 50 kg.
36 kor. Egy 5 kilós próbaküldemény 5 kor-
onáért küldünk postán bérmentve utánvétellel,
hogy legkisebb garda is meggyőződhessen a
Manhattan por bámulatos hatásáról.

KÖZPONTI FŐRAKTÁR:

MANHATTAN Electrophol vállalat
Budapest, VIII., Aggteleki-utca 15/a.

Kiváló szerencse Töröknél

Felülmúlhatatlanul

kedvez főárndánknek a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona
nyereménnyel többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk eméllöggva, hogy a világ legesélyesebb osztály-
sorsjátékában vegyen részt. — Amost kivotkozó magy. kir. szabá-
dulmazott 15. osztálytorsjátékban újbt!

110000 sorsjegyre 55000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,
1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a
80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,
1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,
8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen 5.000 nyeremény és jutalom 14.459.000
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek terv

1/2 ered. sorsjegy frt — 75 v. k. 150; 1/4 ered. sorsjegy frt 150 v. k. 3 —
1/2 " " 3 — " 6 —; 1/4 " " 6 — " 12 —

A sorsjegyeket utánvétellel vagy előzetes beküldése
ellenében küldjük.!

Hivatalostervezetdíjtanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

1. évi november hó 6-ig
kérünk bizalommal hozzáuk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárndánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Terev-kört 46/a, L. tók Várzi-kört 4/a.

II. tók: Muzem-árvál III. tók: Erzsébet-kört 54/a.

Rendelések: **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. magy. kir. szab. osztálysorsjáték ere-
deti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben utánvételre kérem
postautalvánnyal küldöm
melékelem a sorsjegyeket a hely-ekben

A nem tetsző
törendő.

Pontos cím:

5 koronaért

küldök 1 1/2 kilo (körülbelül 50 darab) kevesebb megőrült finom nyhe

piperezappant

róza, lilimontej, orgona, ibolya, rozeda, jazmin és gyöngyvirágból szepen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vázlatnyelvvel küldi

AUFFENBERG JÓZSEF BUDAPEST VII., Huszár-utca 6.

Jorgó János

raktár: BÉCS, III/4, Rennweg Nr. 15/B.

Levelkezől-p. elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen kérem megkapni.

kaphassa, oledő levelesárkos előjából. Az előző eljárás szigorúan tisztességes, részletes teljesítő kizárva.

ORAJAVITÁSI MŰHELY.

Mindenemű szobrába új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy vitott órátért kezeséget vállalok.

KIVONAT A NAGY ÁRJEJYZÉKBŐL:

- 7787 sz. lepedővel, legelő strapacsa, nikkellokum. 36 óra jár.
  - 8009. sz. vaski páncél-óra 15 gr
  - 7858. sz. ezüst óramutató duplateljes
  - 7929. sz. ingasóra árammal 2 szálval.
  - 130 cm. magos 11 50
  - 7029. sz. jó óraszámú óra 1 24
- Szíveskedjék nevezni és házszámomra 15/B. pontosan figyelni.

Szolid és szabott árak!

Figyelemre méltó!

Alulírott ajánlja becses megrendelőinek, valamint nagyérdemű közönségnek szíves figyelmébe az újonnan megérkezett és legkényesebb igényeket minden tekintetben kielégítő

ŐSZI ÉS TÉLI

finom gyapju és kamgarn szöveteit.

Egyuttal melítt b. megrendelőimnek eddigi szives pártfogásukért hálás köszönetet mondandék, kérem a b. megrendelőim, valamint a n. é. közönség további szives pártfogását, azon ígéretem mellett, hogy úgy mint eddigi ezután is szem előtt legom tartani a legszolidabb árak mellett való előzékeny kiszolgálást.

Vagyok szolgálatukra kész kiváló tisztelettel

Dóczy János,
férfi-szabó Csikszereda (saját ház).

Pontos kiszolgálás!

Pártoljuk a hazai ipart!

Hazai szövetek raktára!

A (ZEMPE B. Y.) NA

Kerékpár = aikatrészeket

30%-al olcsóbban lehet nálunk beszerzeni min. teljes Kerékpárokat a világlegelső gyártásból 10-12 hónap részletfizetéssel Varrógépek bel- és külföldi elsőrendű gyártásból 6-8 hónap részletfizetéssel

További árjegyzéket kérni. Egyedek magas jutalék mellett felvételnek

MIKLÓS és TARSÁ

varrógép kerékpár és alkalmatosságkereskedők

BUDAPEST, VII., József-körút, 59. sz.

PÉNZ

4⁰/₁₀₀-OS

terjesztésű kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földhírték és ingatlan 2/3 értékeig I. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalkodóknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre gyorsan és díszteret.

Bank- és magánadósságok konvertálása.

Meller Lajos és Társai
bankbizomány.
Budapest, VI. Dávid-utca 15.
(Törvényszékiileg bejegyzett cég).
(Változ. bélyeg)

Egy háztartási mérleg ingyen!

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szet tálal mazott raktár-működő világ- bíró - kiválóágúkat általánosm. kedvelt

mexikói ezüst-áruimat

pedig:

- 6 db mexikói - íst asztali kész. 1 db mexikói ezüst evővilla, 6 db mexikói ezüst evőkanal, 12 darab mexikói kávéskanál, 6 db mexikói levestetők, 6 db mexikói deszertiflák, 1 db mexikói ezüst levelesernyő, kanál, 1 db mexikói ezüst tejkanál és 2 db elegáns szőnyeg asztali g. szett.

46 darab összesen csak 6 forint 50 kr

Minden megrendelő ezenkívül jutalom képen egy azvatosag mellett pontosan méltó 12 és 15 db-os készletet, a háztartási mérlegét, kap teljesen díjmentesen. A mexikói ezüst egy teljesen fehér ton. felületű, melynek tartósságát és kiváló minőségét 25 év juttatást vállalok. Széleskörű a pénz előzetes megküldése nélkül vagy utánvéttel történik az európai raktárról.

Auffenberg József,
BUDAPEST, VII., Huszár-utca
(Árjegyzék ingyen)

Szeressük be mentőszekrény szükségleteinket minél előbb, hogy meg ne birságotlanak!!!

A legújabb miniszteri rendelkezésnek megfelelő mentőszekrények, teljes felszereléssel

Schottola Ernő

gyáros és nagykereskedőnél, a magyar általános kötanyaggyárban, Budapesten, Andrassy-ut 2. szám alatt kapható!

Arjegyzék ingyen és bérmentve.